

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Oto Kubeše a soudkyň Mgr. Kateřiny Boudníkové a JUDr. Zlatuše Jíchové ve věci

žalobkyně: **Real Finance CZ, a. s.**, IČO 28550617
sídlem Nová 101, 273 51 Kyšice
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Langerem, Ph.D., LL.M.
sídlem Sokolská třída 1331/31, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **H. Č.**, narozená dne [redacted]
bytem B. K.
zastoupená advokátkou JUDr. Evou Šaškovou
sídlem Štítného 1344, 272 01 Kladno

žaloba o vyklizení

o odvolání žalobkyně a žalované proti rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 29. 3. 2018,
č. j. 18 C 26/2017 – 63

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se mění ve výroku II. tak, že o separovaných nákladech řízení se nerozhoduje, ve výroku III. tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 15 890 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám advokáta a ve výroku IV. tak, že o náhradě nákladů řízení státu se nerozhoduje; ve výroku I. se potvrzuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 5 627 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku, k rukám advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

Odůvodnění:

1. Rozsudkem uvedeným v záhlaví soud prvního stupně rozhodl o povinnosti žalované vyklidit pozemek parc. č. ■■■ o výměře 318 m², zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba č. p. ■■■, rodinný dům, pozemek parc. č. ■■■ o výměře 28 m², zastavěná plocha a nádvoří, jehož součástí je stavba bez č. p./č. e., garáž, a pozemek parc. č. ■■■ o výměře 332 m², zahrada, vše zapsáno na LV č. ■■■, pro obec K■■■ a k. ú. K■■■, v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Kladno, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), zamítl návrh žalobkyně, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni na separovaných nákladech řízení částku 7 531,23 Kč (výrok II.), nepřiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení (výrok III.) a nepřiznal České republice – Okresnímu soudu v Kladně náhradu nákladů řízení (výrok IV.).
2. Proti tomuto rozsudku podala včasné odvolání žalovaná a to do výroku I. o věci samé. V něm namítala, že řízení u soudu prvního stupně bylo vedeno od července 2017, v září 2017 proběhlo jednání, kdy žalovaná soudu opakovaně sdělovala, že projednávané věci nerozumí, označovala listinné důkazy, které však nepředkládala a tvrdila, že nedobrovolná dražba byla provedena nezákonně, doslova že na ní byl spáchán podvod. V prosinci 2017 byla k ochraně zájmů žalované ustanovena zástupkyně, avšak v té době již uplynula soudem stanovená koncentrační lhůta k doplnění skutkových tvrzení a k označení příslušných důkazů, čímž bylo porušeno její právo na spravedlivý proces. Žalovaná je připravena předložit důkazy, které mohou ovlivnit řízení a které by mohly být důvodem pro to, aby o žalobě na vyklizení bylo rozhodnuto až poté, co bude prokázáno, že exekuce byla nezákonná. Navrhla, aby rozsudek soudu prvního stupně byl zrušen a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
3. Žalobkyně považovala odvolání žalované za nedůvodné, učiněné s jediným cílem, a to co nejvíce poškodit žalobkyni, která předmětné nemovitosti nabyła v dražbě. Její vlastnické právo je nezpochybnitelné, neboť jde o originární způsob nabytí vlastnického práva, kdy dochází k přechodu vlastnického práva i v případě, že by se v budoucnu ukázalo, že exekuční řízení, v němž dražba proběhla, byla vedena neoprávněně. I kdyby žalovaná prokázala, že exekuce byla vedena neoprávněně, nemohlo by to mít pro toto řízení žádný vliv. Námitka, že bylo porušeno právo žalované na spravedlivý proces, neobstojí, neboť žalovaná ani poté, co jí byla ustanovena k ochraně jejích zájmů zástupkyně z řad advokátů, tvrzení podporující její obranu nedoplnila a to ani na základě poučení podle ustanovení § 119a o. s. ř. a žádné důkazy nejsou označeny ani v odvolání. Navrhl potvrzení rozsudku soudu prvního stupně ve věci samé.
4. Současně žalobkyně podala odvolání do nákladových výroků II. a III., kterými žalobkyni nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení. Má za to, že soud prvního stupně nesprávně aplikoval ustanovení § 150 o. s. ř. a žalobkyni nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (a to ani těch separovaných) jen na základě skutečnosti, že žalovaná byla v řízení osvobozena od soudních poplatků. Při zvažování aplikace ustanovení § 150 o. s. ř. bylo třeba přihlídnout i k okolnostem souzeného případu, kdy žalovaná zcela bez právního důvodu a s vědomím vlastnictví žalobkyně, její nemovitosti úmyslně užívala, ačkoli byla k vyklizení řádně vyzvána. Navíc nelze ani přehlédnout chování žalované, která krátce před jednáním soudu dne 18. 7. 2017 se z jednání omluvila a jednání tak bylo odvoláno, čímž žalobkyni vznikly zbytečné náklady. Navrhla, aby byl rozsudek soudu prvního stupně v nákladových výrocích změněn a žalobkyni byla přiznána náhrada nákladů řízení před soudem prvního stupně v plné výši.
5. Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které mu předcházelo, v intencích ustanovení § 212 věty první o. s. ř. ve výroku I. o věci samé i v nákladových výrocích II. až IV. a dospěl k závěru, že odvolání žalované proti výroku o věci samé důvodné není, odvolání žalobkyně proti výrokům o náhradě nákladů řízení shledal důvodným pouze co do základu, nikoli co do požadované výše.

6. Z obsahu spisu odvolací soud zjistil, že žalobkyně se žalobou podanou k soudu dne 5. 5. 2017 domáhala po žalované vyklizení nemovitých věcí, které získala do vlastnictví na základě dražby konané dne 23. 2. 2017. Žalovaná do jejího vlastnického práva neoprávněně zasahuje, když nemovité věci nadále užívá, ačkoliv byla dopisy ze dne 31. 3. 2017 a 19. 4. 2017 vyzvána k dobrovolnému vyklizení.
7. Žalovaná s žalobou nesouhlasila s tím, že na ní byl spáchán podvod panem M. [redacted] a dalšími osobami, což řeší policie a dále namítala, že je jí ztěžován pobyt v nemovitosti, když jí vypověděli smlouvu na elektrinu, zfalšovali podpis, odřezali vrátka apod. Dále uvedla, že má listiny od exekutora o tom, že dražba byla neoprávněná.
8. Soud prvního stupně učinil svá skutková zjištění z listinných důkazů. Potvrzením o nabytí vlastnictví v dražbě ze dne 3. 3. 2017 a vyzněním o provedeném vkladu do katastru nemovitostí ze dne 29. 3. 2017 bylo prokázáno, že žalobkyně se na základě veřejné dražby nedobrovolně konané dne 23. 2. 2017 stala výlučnou vlastníčkou nemovitých věcí a byla jako vlastníčka zapsána do katastru nemovitostí s účinností ke dni 8. 3. 2017. Dopisem ze dne 31. 3. 2017 a předžalobní výzvou k vyklizení ze dne 19. 4. 2017 byla žalovaná informována o vlastnictví žalobkyně k předmětným nemovitostem a vyzvána k jejich vyklizení. Žalovaná nespороvala, že by nemovité věci neuvžívala, sama při jednání potvrdila, že nemovitosti nadále občas užívá. V řízení pak neoznačila důkazy k tomu, že by veřejná dražba nedobrovolná byla realizována nezákonně.
9. Na zjištěný skutkový stav soud prvního stupně aplikoval ustanovení § 1040 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“) a žalobě vyhověl, neboť měl za prokázané, že žalobkyně vydražila předmětné nemovité věci do svého vlastnictví a žalovaná, která je nadále užívá bez právního důvodu, tak neprávem do tohoto vlastnického práva zasahuje. Lhůtu pro splnění povinnosti vyklidit nemovité věci stanovil soud prvního stupně v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 o. s. ř.
10. Při rozhodování o nákladech řízení mezi účastníky soud prvního stupně nepřiznal úspěšné žalobkyni náhradu nákladů řízení a ani náhradu separovaných nákladů řízení vzniklých v souvislosti s odvolaným jednáním dne 18. 7. 2017, a to s odkazem na ustanovení § 150 o. s. ř. s odůvodněním, že žalovaná byla osvobozena od placení soudních poplatků. Dále rozhodl podle ustanovení § 148 odst. 1 o. s. ř. o nepřiznání náhrady nákladů státu, které mu vznikly v souvislosti s tím, že žalované byl ustanoven zástupce z řad advokátů.
11. Při přezkumu napadeného rozsudku vycházel odvolací soud ze skutkového stavu, který byl soudem prvního stupně správně zjištěn, a odvolací soud proto na něj pro stručnost odkazuje.
12. Podle ustanovení § 53 zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejných dražbách“) uhradil-li vydražitel cenu dosaženou vydražením ve stanovené lhůtě, přechází na něj vlastnictví předmětu dražby k okamžiku udělení příklepu.
13. Podle ustanovení § 54 odst. 1 věty první zákona o veřejných dražbách, dražebník vydá bez zbytečného odkladu vydražiteli, který nabyl vlastnictví předmětu dražby podle § 53, písemné potvrzení o nabytí vlastnictví předmětu dražby.
14. Podle ustanovení § 55 odst. 1, 2 věty první zákona o veřejných dražbách nabyli-li vydražitel vlastnictví předmětu dražby, je dražebník povinen podle podmínek uvedených v dražební vyhlášce předmět dražby a listiny, které osvědčují vlastnictví a jsou nezbytné k nakládání s předmětem dražby nebo osvědčují jiná práva vydražitele vůči předmětu dražby, předat bez zbytečného odkladu vydražiteli; vydražitel převzetí předmětu dražby písemně potvrdí. Jde-li o nemovitost, je bývalý vlastník povinen na základě předložení potvrzení o vlastnictví a doložení totožnosti vydražitele bez zbytečného odkladu předat předmět dražby vydražiteli.
15. Nabytí vlastnického práva v dražbě se považuje za originární způsob nabytí vlastnického práva, při kterém je nerozhodné vlastnictví předchůdce. Pro nabytí vlastnictví je tak významné pouze to,

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

zda usnesení o udělení příklepu nabylo právní moci a zda vydražitel zaplatil ve stanovené lhůtě nejvyšší podání (§ 53 zákona o veřejných dražbách). V ustanovení § 48 odst. 3 až 5 zákona o veřejných dražbách je upravena otázka tzv. neplatnosti dražby a soudní praxe s ohledem na originární způsob nabytí vlastnického práva dovodila, že neplatnost nedobrovolné veřejné dražby může vyslovit jen soud, a to právě pouze v řízení podle ustanovení § 48 zákona o veřejných dražbách. V jiném řízení tato otázka posuzována být nemůže, a to ani jako otázka předběžná. Řízení se zahajuje na návrh osob v zákoně vyjmenovaných a s ohledem na právní jistotu je pro jeho podání určena tříměsíční prekluzivní lhůta. Jejím marným uplynutím končí jakákoli možnost napadnout výsledek dražby, tj. její platnost a tím i nepřímo končí možnost napadnout nabytí vlastnického práva k předmětu dražby vydražitelem.

16. Žalovaná byla informována o nabytí vlastnického práva žalobkyní v dražbě ještě v době, kdy jí plynula lhůta, ve které mohla napadnout neplatnost dražby žalobou u soudu a měla tak dostatek času k uplatnění svých námitek týkajících se nezákonnosti dražby. Žalovaná netvrdila, že by takovou žalobu podala a dle shora uvedeného pak platí, že v řízení o vyklizení již otázku (ne)platnosti dražby řešit nelze. Pokud žalovaná předmět dražby žalobkyni nepředala a nadále jej užívá, soud prvního stupně správně za aplikace ustanovení § 1040 odst. 1 o. z. rozhodl o její povinnosti vyklidit předmětné nemovité věci ve lhůtě k tomu určené v souladu s ustanovením § 160 odst. 1 věty před středníkem o. s. ř.
17. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně v jeho věcně správném výroku I. podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil. Žalovaná před zahájením odvolacího jednání vzala odvolání zpět, ve věci však bylo rozhodnuto, neboť zpětvzetí odvolání se do dispozice rozhodujícího senátu dostalo až po vyhlášení rozhodnutí.
18. Ke změně rozsudku odvolací soud přistoupil v nákladových výrocích II., III. a IV.
19. V projednávané věci bylo žalobě plně vyhověno a za této situace podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. žalobkyni vznikl nárok na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení. Soud prvního stupně žalobkyni tuto náhradu nepřiznal s odkazem na ustanovení § 150 o. s. ř. a svůj postup odůvodnil pouze tím, že majetkové poměry žalobkyně byly důvodem pro osvobození od placení soudního poplatku. Soud prvního stupně nepostupoval správně, neboť při zkoumání, zda jsou dány důvody zvláštního zřetele hodné pro nepřiznání náhrady nákladů řízení úspěšnému účastníkovi, soud přihlíží k majetkovým, sociálním, osobním a dalším poměrům všech účastníků řízení, významné jsou i okolnosti, které vedly k soudnímu uplatnění nároku, postoj účastníků v průběhu řízení, případně další okolnosti. Uvedený institut je postupem soudu výjimečným a je nutno jej vykládat restriktivně. Majetkové a sociální poměry žalované tak bez dalšího nemůžou být důvodem, který by odůvodňoval postup soudu podle ustanovení § 150 o. s. ř., neboť jak bylo uvedeno, je třeba zkoumat i další skutečnosti (mimo jiné i okolnosti soudního řízení). Z obsahu spisu se podává, že žalovaná byla včas informována o přechodu vlastnického práva na žalobkyni a za situace, kdy u soudu nevyvolala řízení o vyslovení neplatnosti dražby, jí muselo být zřejmé, že užívání nemovitých věcí, k nimž pozbyla vlastnické právo, povede k vyvolání soudního sporu a vzniku nákladů řízení. Odvolací soud proto dospěl k závěru, že v řízení nevyšly najevo takové okolnosti, pro které by se jevilo v projednávaném případě nespravedlivým ukládat náhradu nákladů řízení žalované, která ve věci neměla úspěch a pro které by si žalobkyně měla vynaložené náklady v souvislosti s řízením nést ze svého. Odvolací soud proto přistoupil ke změně výroku III. podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. a žalobkyni právo na náhradu všech účelně vynaložených nákladů řízení přiznal.
20. Při rozhodování o nákladech zastoupení žalobkyně advokátem odvolací soud postupoval podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Žalobkyni vznikly náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč a za zastoupení advokátem v celkové výši 10 890 Kč. Tyto náklady se sestávají z odměny za čtyři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepis

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

žaloby, jednání dne 14. 9. 2017 a 29. 3. 2018) po 1 500 Kč podle ustanovení § 7 bod 4., § 9 odst. 1 advokátního tarifu, z poloviční odměny za jeden úkon právní služby (předžalobní výzva) po 750 Kč podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. h) advokátního tarifu, z náhrady hotových výdajů po 300 Kč ke každému úkonu právní služby podle ustanovení § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu – 1 500 Kč, z náhrady podle ustanovení § 14 odst. 2 advokátního tarifu za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby ve výši 1/2 mimosmluvní odměny, tj. 750 Kč, za dostavení se k jednání dne 18. 7. 2017, které se nekonalo, aniž by o tom advokát byl včas předem vyrozuměn z důvodu onemocnění žalované a z náhrady za 21 % DPH ve výši 1 890 Kč.

21. Jako neúčelně vynaložené odvolací soud shledal náklady, které vznikly žalobkyni v souvislosti s tím, že si ke svému zastupování zvolila advokáta se sídlem ve velké vzdálenosti jak od svého sídla, tak sídla žalované a tím i od sídla příslušného okresního a krajského soudu. Pro všechny složky tvořící náklady řízení platí korektiv ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., tedy že musí jít za všech okolností o náklady potřebné k účelnému uplatňování práva, přičemž kritérium účelnosti je třeba posuzovat u každé položky zvlášť. Jinými slovy přiznání nároku na náhradu odměny za služby poskytnuté advokátem neznamena automatickou povinnost přiznat i náhradu všech dalších výdajů s přibráním advokáta spojených bez ohledu na jejich potřebnost. Svoboda volby advokáta plynoucí ze základního práva na právní pomoc v řízení před soudy, nelze vnímat jako bezbřehou. Žalovaná má bydliště v K██████, z výpisu z živnostenského rejstříku vyplývá, že i žalobkyně má své sídlo a provozovny v okrese Kladno, spor se týkal nemovitých věcí nacházejících se v K██████. O místní příslušnosti Okresního soudu v Kladně a následně Krajského soudu v Praze jako soudu odvolacího tak nemohlo být od počátku řízení pochyb. Volba advokáta z opačného konce republiky se proto odvolacímu soudu jeví jako nepřiměřená a to i s ohledem na typ sporu, který nebyl mimořádně náročný či komplikovaný, což by případně mohlo postup žalobkyně odůvodnit (srov. nález Ústavního soudu ze dne 2. 10. 2013, sp. zn. II. ÚS 736/12). Odvolací soud proto nepřiznal žalobkyni právo na náhradu nákladů za promeškaný čas podle ustanovení § 14 odst. 1 advokátního tarifu a náhradu cestovních výdajů a výdajů za ubytování podle ustanovení § 13 advokátního tarifu, neboť je vyhodnotil jako neúčelně vynaložené.
22. Pokud jde o separované náklady, je třeba uvést, že rozhodnutí o náhradě nákladů řízení podle ustanovení § 147 o. s. ř. podle zavinění či náhody nezávisí na výsledku řízení a soud o těchto nákladech zpravidla rozhoduje již v průběhu řízení ihned poté, co vznikly nebo až v konečném rozhodnutí. Za situace, kdy žalobkyně byla ve věci úspěšná a náleží jí podle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. náhrada všech účelně vynaložených nákladů řízení včetně těch, u nichž by připadala v úvahu separace, bylo již nadbytečné o separaci nákladů v konečném rozhodnutí rozhodovat, a odvolací soud proto podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II. tak, že se o separovaných nákladech řízení nerozhoduje.
23. Současně odvolací soud změnil výrok IV. týkající se náhrady nákladů řízení státu, neboť takový výrok nemá žádný podklad v procesním právu. Je-li účastníku ustanoven zástupce z řad advokátů podle ustanovení § 30 odst. 2 o. s. ř., platí jeho odměnu a náhradu hotových výdajů stát (§ 40 odst. 2 o. s. ř.). Pokud takovému účastníku v závislosti na výsledku řízení vznikne právo na náhradu nákladů řízení ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., pak soud náhradu nákladů řízení (včetně náhrady hotových výdajů a odměny zástupce ustanoveného z řad advokátů) přiznává zastupovanému účastníku, avšak povinnost k jejich zaplacení ve smyslu ustanovení § 149 odst. 2 o. s. ř. stanoví ve prospěch státu. Pokud účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení nevznikne, platí tyto náklady stát bez možnosti jejich náhrady. Ustanovení § 148 odst. 1 o. s. ř. se v takovém případě neuplatní. Soud proto rozsudek soudu prvního stupně ve výroku IV. podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že se o náhradě nákladů řízení státu nerozhoduje.
24. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto za použití ustanovení § 224 odst. 1 o. s. ř. v souladu s ustanovením § 151 odst. 1 věty před středníkem o. s. ř. podle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř. Žalobkyně byla úspěšná jak ve věci samé, tak i ve vztahu ke svému požadavku na náhradu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Brejchová

nákladů řízení. Pokud jí nebylo vyhověno co do výše této náhrady, lze to hodnotit jen jako neúspěch v pouze poměrně nepatrné části předmětu odvolacího řízení. Žalobkyni vznikly náklady za zastoupení advokátem v celkové výši 5 627 Kč sestávající z odměny za dva úkony právní služby po 1 500 Kč (vyjádření k odvolání, účast při odvolacím jednání) podle ustanovení § 7 bod 4., § 9 odst. 1 o. s. ř. advokátního tarifu, z poloviční odměny za jeden úkon právní služby po 750 Kč (odvolání do výroku o nákladech řízení) podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) advokátního tarifu, z náhrady hotových výdajů po 300 Kč ke každému úkonu právní služby podle ustanovení § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu – 900 Kč a z náhrady za 21 % DPH ve výši 977 Kč. I v této fázi řízení odvolací soud přiznal žalobkyni pouze náhradu těch nákladů řízení, které považoval za účelně vynaložené tak, jak bylo popsáno shora.

25. Žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů ve lhůtě podle ustanovení § 160 odst. 1 věty před středníkem o. s. ř., k rukám advokáta žalobkyně podle ustanovení § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Kladně, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Nebude-li povinnost tímto rozsudkem stanovená splněna dobrovolně a v určené lhůtě, lze se jejího plnění domoci návrhem na soudní výkon rozhodnutí či exekucí návrhem.

Praha 2. října 2018

JUDr. Oto Kubeš v. r.
předseda senátu